

עו"ד דורון רדעי, עו"ד ניצן גדות

- 1 **אישור לניהול תובענה ייצוגית נגד חברות ביטוח בעניין ניתוח מניעת פוליסות בריאות**
רע"א 3515-22 הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ ואח' נ' גלי אלון בובר
- 2 **בקשה למחיקת חוות דעת משלימה שצורפה לתגובת התובעים הייצוגיים**
רע"א 8591-23 פיוצ'ר ממורי בע"מ נ' חבאני אייל ואח'
- 3 **שיקולים בהסדר פשרה והטלת אחריות אישית בתביעה ייצוגית סביבתית**
ע"א 5440-23 לובי 99 בע"מ (חל"צ) ואח' נ' הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים ואח'
- 4 **תביעות נגישות - סוף המבול?**
מחוזי תל אביב - ת"צ 52621-07-23 ראם בן אור ואח' נ' אביב בית השקעות ואח'

פסיקה

- 1 **אישור לניהול תובענה ייצוגית נגד חברות ביטוח בעניין ניתוח מניעת פוליסות בריאות**
רע"א 3515-22 הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ ואח' נ' גלי אלון בובר
- בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופטת גילה כנפי-שטייניץ) שבגדרה התקבלה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד חברות ביטוח בעניין כיסוי ביטוחי לניתוח מניעת עקב נשאות של גנים סרטניים.
- בית המשפט העליון (כבוד השופטת בדימוס ענת ברון) דחה את הבקשה, תוך התייחסות עקרונית לשאלת פרשנותה של פוליסת ביטוח: "פוליסות ביטוח נועדו להסדיר את מערכת היחסים שבין המבוטח לחברת הביטוח ולהגדיר את הקצאת הסיכונים שנעשתה ביניהם בעת כריתת הפוליסות ולא בשלב מאוחר יותר. בענייננו אין מחלוקת כי ניתוחים מניעתיים לא הוחרגו במפורש מגדר הפוליסות, וכי במועד כריתתן לא שווק לצידן מוצר ביטוחי נוסף המקנה כיסוי לניתוחים כאלה בתמורה לתשלום פרמיה נוספת. בנסיבות אלה ממילא לא ניתן לשעות לטענה שהייתה ציפיה שהפוליסות לא יכללו כיסוי בגין ניתוח מניעתי, וכי המבוטח קיבל החלטה מושכלת שלא לרכוש כיסוי ביטוחי כזה כנגד תשלום נוסף; ואך מובן שאין בפרסומים הכלליים לציבור שפורסמו שנים רבות לאחר מכן, כדי לשנות ממסקנה זו. אכן, כפי שציין בית המשפט המחוזי קיים קושי באישור שניתן על ידי המאסדר בכל הקשור לשיווק ההרחבות לפוליסות הנדונות, המקנות כיסוי בגין ניתוחים מניעתיים תמורת תשלום נוסף – אך אין מדובר בקושי

שמצדיק התערבות בהחלטת האישור. מכל מקום, מקובלת עליו הערת בית המשפט שלפיה ככל שקיימת לחברות הביטוח טענת הסתמכות הרי שעניינה בשיווק אותן הרחבות ותוספות חדשות לפוליסות. כאמור, חברות הביטוח ציינו בבקשות רשות הערעור, כי לאחר מתן החלטת האישור הוגשו כנגדן בקשות חדשות לאישור תובענה כייצוגית בשמה של קבוצת המבוטחים שרכשו את אותן הרחבות ותוספות לפוליסות כנגד תשלום נוסף; ומבלי לנקוט עמדה בנושא, ניתן להניח כי טענה זו עוד תתברר בהליכים שיתנהלו בעניינן. (החלטה מיום 7.1.2024).

בשם המבקשות: עו"ד בועז בן צור, עו"ד אלעד פלג, עו"ד גיא רווה, עו"ד חגית בלייברג, עו"ד רועי פדל, עו"ד יעל ביטון-דהן. בשם המשיבה: עו"ד שחר ולר.

2 בקשה למחיקת חוות דעת משלימה שצורפה לתגובת התובעים הייצוגיים

רע"א 8591-23 פיוצ'ר ממורי בע"מ נ' חבאני אייל ואח'

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כבוד השופטת יסכה רוטנברג) במסגרתה נדחתה בקשת המבקשת, היא המשיבה בבקשת האישור, להורות על מחיקת חוות דעת משלימה אשר צורפה לתגובת התובעים הייצוגיים.

בית המשפט העליון (כבוד השופט עופר גרוסקופף) דחה את הבקשה, תוך אזכור ההלכה החלה בעניין זה: "את הדיון בענייננו יש לפתוח בהלכה לפיה ככלל, אין מקום לכלול בתגובה לתשובה לבקשה לאישור תובענה כייצוגית טענות שלא הועלו בבקשת האישור או ראיות שלא צורפו אליה, בהיעדר היתר מטעם בית המשפט לעשות כן. לצד זאת, אישורו של בית המשפט אינו נדרש על מנת לכלול בכתב התגובה טענות וראיות אשר עונות באופן ישיר לטענות ההגנה שהועלו על ידי המשיב לבקשת האישור. ואולם, לאור חמקמקותו של מבחן המענה הישיר הותוו בפסיקה שלושה מבחני עזר: לפי המבחן הראשון, אין להתיר צירוף ראיות וטענות אשר ניתן היה בשקידה ראויה לצרף כבר לבקשת האישור; לפי המבחן השני – אין להתיר את צירופן של ראיות או טענות אשר מוסיפות נדבך משפטי או עובדתי חדש לקו הטיעון שננקט בבקשה לאישור; ולפי המבחן השלישי – יש לבחון את השאלה מה צפו או יכולים היו לצפות מגישי בקשת האישור שיעמוד במוקד המחלוקת בהליך שהגישו... בהינתן השיקולים האמורים, טוב וראוי כי לבית המשפט יעמוד סל כלים רחב, הכולל מגוון צעדים דיוניים, ברמת חומרה משתנה, אשר בכוחם לתת מענה מתאים לחריגה של כתב תגובה ממבחן המענה הישיר. הבחירה בצעד המתאים מבין צעדים אלה צריכה להיעשות בהתאם לנסיבות העניין, תוך מתן תשומת לב מיוחדת לכך שזכויותיו של המשיב לבקשת האישור לא יקופחו, מחד גיסא, ולצורך לערוך בירור עובדתי יסודי וראוי של הטענות המועלות בבקשת האישור – הן לטובתם של הצדדים, והן לטובת יתר חברי הקבוצה המיוצגת, מאידך גיסא." (החלטה מיום 25.1.2024).

בשם המבקשים: עו"ד ניר פרידמן.

שיקולים בהסדר פשרה והטלת אחריות אישית בתביעה ייצוגית סביבתית

ע"א 5440-23 לובי 99 בע"מ (חל"צ) ואח' נ' הרשות לשמירת הטבע והגנים הלאומיים ואח'

ערעור על פסק-דין של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כבוד השופטת גאולה לוי) במסגרתו אושר הסדר פשרה בארבע בקשות לניהול תביעה ייצוגית בקשר לאסון הטבע בנחל אשלים כתוצאה מדליפת חומרים מסוכנים.

בית המשפט העליון (כבוד השופטים דפנה ברק-ארז, עופר גרוסקופף וחאלד כבוב) המליץ למערערים להסכים לדחיית הערעור, ותוך כדי כך הוסיף מספר הערות: "ראשית, דחיית הערעור אינה שוללת את האפשרות שבמקרים מתאימים יוטלו אף חיובים אישיים כלפי נושאי משרה שהיו אחראיים לאסונות סביבתיים גם במישור האזרחי. המשפט חל בסופו של דבר קודם ועבור בני אדם. מלכתחילה, אין ספק שאחריות אישית, היא משמעותית במישור של הכוונת התנהגויות, אף אם לא תתרום במידה ניכרת לפיצוי בפועל. כמובן, כאשר מדובר בהליך ייצוגי, יש לבחון כל מקרה באופן פרטני, ולשקול, בין היתר, את ההכבדה שעשויה להיות לבירור אחריותם של נושאי משרה על ההליך, בשים לב לטובת חברי הקבוצה, ולאינטרס בסיום מהיר ויעיל של הסכסוך. שנית, חשוב שתשלום של פיצוי במסגרתו של הסדר פשרה לא ישמש "מחיר" שמחליף את המשך קידומה של אכיפת הדין ביחס לעתיד. הפיצוי הוא חשוב, אך לא פחות חשובה היא המניעה מראש של אסונות מסוג זה. העקרונות אינם שנויים אפוא במחלוקת, אך השאלה היא כיצד יש ליישם. לאחר ששמענו את טענות הצדדים נחה דעתנו כי במקרה זה, שבו היו מחלוקות שונות בסוגיית האחריות, ההסדר ש"דילג" על שאלת האחריות והתמקד בתוצאה של פיצוי איפשר להגיע לפשרה מהירה יותר, וכך לקדם את שיקום הסביבה ופיצויים של חברי הקבוצה." (פסק דין מיום 29.1.2024).

בשם המערערים: עו"ד עינת סולניק. בשם המשיבים: עו"ד נועה בר-צבי, עו"ד אסנת דפנה, עו"ד אסף פינק, עו"ד רם דקל.

תביעות נגישות - סוף המבול?

מחוזי תל אביב - ת"צ 52621-07-23 ראם בן אור ואח' נ' אביב בית השקעות ואח'

החלטה של בית המשפט המחוזי בתל אביב (כבוד השופט עודד מאור) במספר בקשות להסתלקות מתוגמלת מתובענות ייצוגיות שעניינן נגישות נכים.

במסגרת פסק-דין קיבל בית המשפט את בקשות ההסתלקות, אולם דחה ככלל את הבקשות המוסכמות לפסיקת גמול ושכר-טרחה לטובת התובעים ועורכי-דינם, וזאת בין היתר בנימוק הבא: "פנייה מוקדמת לבית העסק הייתה חוסכת את הגשת הבקשה, את עוגמת הנפש שנגרמה לאדם שמנהל עסק קטן בדמות תובענה ייצוגית בסכום של מיליוני שקלים, ולציבור כולו, עת המשאב המצומצם של בתי המשפט היה מופנה לתיקים אחרים, וראוי שהמחוקק ייתן דעתו לעניין זה על מנת לצמצם מחלוקות." (פסק דין מיום 22.1.2024).

רעיונות, הצעות ומאמרים ניתן לשלוח אלינו למייל: office@rgl.co.il

לרישום לקבלת ניוזלטר תובענות ייצוגיות במייל ו/או לעיון בגיליונות קודמים
היכנסו ללינק: /https://www.rgl.co.il/newsletter
או סרקו:

הרחמן הוא יחזיר שביטנו ושביט עמו בית ישראל במהרה בימינו, ויוציאנו מכל צרותינו לרוחה, ומאפלה לאורה בקרוב, ואמרו כל העם אמן.